

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU GARBY

Gmina Krzykosy

Dokument sporządzony przez przedstawicieli
Grupy Odnowy Wsi:

Mirosław Kozubski

Justyna Bartkowiak

Leszek Marciniak

z udziałem moderatorów:

Ewa Jankowiak

Mirosława Woźniak

Lipiec 2016 rok

*Nim zagłębisz się w lekturę
Dokumentu oto tego
Tych słów kilka wyjaśnienia
Jak powstawał i dlaczego.*

*Jest to owoc ciężkiej pracy
Wyciskającej siódme poty,
Bo mieszkańcy onych wiosek
Chętni byli do roboty.*

*Na warsztatach, które w lipcu
Pracowali bez wytchnienia,
Bowiem mają aspirację
Wioski swojej ulepszenia.*

*Ta strategia to zaledwie
Jeden krok do tego celu.
Wszyscy mamy tu świadomość,
Że tych kroków trzeba wielu.*

*Na początek przedstawimy
Tej strategii zapis treści.
Czyli to, z czego się składa
I co w niej się mieści.*

*Przed szkoleniem
odbyło się spotkanie,
taka wizja lokalna-
tak na rozruszanie.*

*I zaraz po wizycie
Zadanie domowe:
Analiza zasobów-
Czas pomęczyć głowę.*

*Dokument obszerny,
Pojemność niemata,
Więc koordynatora
Pomoc się przydała.*

*Dzień pierwszy-dwie analizy:
SWOT i potencjału.
Przemiał wsi zasobów
Dogłębnie ... pomału...*

*Na koniec dnia pierwszego
Nasza wizja wsi:
Czyli jaką by być miała,
Jaką nam się śni.*

*Ostro już zmęczeni-
Było trochę tego,
Skończyliśmy, by wrócić
Dnia już następnego.*

*A cóż to nam przyniósł
Kolejny dzień nowy?
Tego dnia dwa plany:
długo i krótkoterminowy.*

*To chyba by było na tyle
Co do zawartości.
Jeszcze tylko załączniki,
Te dopełnią całości.*

*Wśród nich Grupy Odnowy
Tak jakby ocena...
Kogoś z zewnątrz,
więc dająca świeżego spojrzenia*

*Cóż niejeden mógłby spytać:
Po co nam strategia owa?
Mamy gminną, mamy POM-y
Czy potrzebna jeszcze nowa?
TAK! Gdyż ta będzie wyjątkowa!*

*Cóż w tej więc wyjątkowego?
Czym ta będzie się różniła?
Tę właśnie w 100%
Grupa Odnovy Wsi stworzyła.*

*Ta z oddolnych inicjatyw.
Ludzi, co tu zamieszkują.
Odzwierciedla ich pragnienia,
Co by chcieli i co czują.*

*Dodatkowym zaś czynnikiem,
Który skłonił do pisania
Był sam Urząd Marszałkowski,
Pomógł on w podjęciu zdania.*

*Urząd kusi gminy
moderatorami.
Za ich udział dodatkowo
obdarza punktami.*

SPIS TREŚCI:

1. WPROWADZENIE
2. KARTA DIAGNOZY
3. ANALIZA ZASOBÓW
4. ANALIZA SWOT
5. ANALIZA POTENCJAŁU
6. WIZJA WSI
7. PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY
8. PROGRAM DŁUGOTERMINOWY

1. WPROWADZENIE

Niniejszy dokument powstał w wyniku prac zespołu osób członków Grupy Odnovy Wsi - sołectwa Garby, biorących udział w warsztatach w Urzędzie Gminy w Krzykosach w ramach programu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego - „Wielkopolska Odnova Wsi 2013-2020”. Strategia określa drogę do wyznaczonego celu, jakim jest poprawa warunków życia w sołectwie. Służy jej rozwojowi poprzez uporządkowanie działań podejmowanych przez różne grupy społeczności lokalnej. Ma **charakter integracyjny** w stosunku do mieszkańców, organizacji pozarządowych oraz urzędu gminy.

W toku prac na strategią rozwoju wsi zrealizowano następujące zadania:

- Przeprowadzono analizę zasobów, która uświadomiła nam co mamy, czym dysponujemy i jakie znaczenie mają te dobra dla dalszego rozwoju naszej społeczności.
- Przeprowadzono analizę SWOT dla wsi, która określa jej **mocne i słabe** strony, występujące **szanse i zagrożenia** dla jej rozwoju.
- Sformułowano **Wizję** hasłową i opisową wsi – opis stanu miejscowości i jej społeczności lokalnej, jaki chcemy osiągnąć.
- Zaproponowano listę kluczowych zadań do realizacji w horyzoncie: krótkoterminowym (1 roku) oraz długoterminowym (10 lat). Oba plany prowadzą do urzeczywistnienia zawartej w strategii wizji, wskazują w jaki sposób i jakimi środkami będziemy starali się go osiągnąć.

*Grupa Odnovy Wsi w czasie warsztatów opracowania Sołeckiej Strategii Rozwoju.
Urząd Gminy w Krzykosach, dnia 16-17.VII.2016r.*

2. KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI

wraz ze sprawozdaniem z wizji w terenie

Gmina: Krzykosy

Sołectwo: Garby

Liczba mieszkańców: 204 osób

Faza odnowy	Zakres działań	*	Rozwój organizacyjny	*	Sterowanie rozwojem	*
	brak działań		istnieje tylko rada sołecka		brak planowania działań w wymiarze całej wsi	
	działania fragment. lub dotyczące wąskiej grupy		rozproszone działanie organizacji			
A Inicjalna	działania spontaniczne		zawiązana grupa odnowy wsi	X	opracowanie planu i programu odnowy dla całej wsi	X
	porządkowanie wsi					
	projekty startowe (z programu krótkoterminowego)		podejmuje się kroki na rzecz skoordynowania działań organizacji we wsi		planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	X
	przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi i integrowanie wokół pierwszych przedsięwzięć					

B Początkowa	różnorodne projekty (z programu długoterminowego) nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb	X	liczna grupa odnowy wsi (skupia przedstawicieli organizacji i instytucji)		systematyczne planowanie działań, (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	
			zawiazane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi		wykorzystywanie gminnych instrumentów wsparcia	X
	pobudzenie mieszkańców do odnowy własnych posesji		skoordynowane działanie organizacji obecnych we wsi		proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	
C Zaawansowana	projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi		„koalicja” organizacji i instytucji na rzecz odnowy wsi		projektowanie działań (projekty)	
					pozyskiwanie środków zewnętrznych	
	projekty wyróżniające wieś, kształtuje się centrum wiejskie		liczne stowarzyszenie odnowy wsi		systematyczne planowanie rozwoju (aktualizowanie planu i programu odnowy wsi)	
	powszechne zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne		animacja aktywności poszczególnych grup mieszkańców		rozwinięta komunikacja wewnętrzna	
	powszechna odnowa prywatnych posesji				promocja wsi	

D Całościowa	lokalnie oraz regionalnie powiązane ze sobą projekty wywołujące efekt synergiczny (nacisk na tworzenie miejsc pracy)		stowarzyszenie odnowy wsi instytucją rozwoju lokalnego (Centrum Aktywności Lokalnej)		kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	
	uksztaltowane „centrum wiejskie”		rozwój wsi oparty na aktywności kluczowych grup mieszkańców (rolników, przedsiębiorców, młodzieży, kobiet) i stowarzyszeń		powszechny udział grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju	
	świadome kształtowanie czynników rozwoju (np. wykorzystania odnawialnych energii)				rozwinęta promocja oraz komunikacja z otoczeniem	
	projekty kreujące „wieś tematyczną”				instrumenty wsparcia działań prywatnych	
	dostosowanie projektów prywatnych do programu odnowy wsi					

Wstaw X gdy spełnia warunek

Sprawozdanie z wizji w terenie

Wizję lokalną przeprowadzono w sołectwie Garby dnia 09.07.2016r.

Uczestnicy: koordynator gminny – Mirosława Skowrońska, przedstawiciel urzędu gminy - Włodzimierz Ludwiczak, sołtys i lider GOW- Leszek Marciniak, mieszkaniec –Franciszek Bartkowiak , mieszkaniec Zbigniew Taciak, mieszkaniec- Mirosław Kozubski

Garby- sołectwo w województwie wielkopolskim, w powiecie średzkim w gminie Krzykosy, obejmujące terytorialnie obszar dwóch wsi: Garby - 177 mieszkańców, Kaźmierki - 24 mieszkańców, łączna liczba - 204 osoby. Główny szlak komunikacyjny w Garbach jest utwardzony, lecz z niepełną infrastrukturą okołodrogową (oświetlony, ok. 200 metrów chodnika). Wjeżdżając do Garb witają nas: witacz gminy i dodatkowo charakterystyczny witacz wiejski utworzony ze starego garbusa. Wieś słynie ze złotów tych właśnie samochodów. W Garbach przeważa rozproszona zabudowa jednorodzinna, są też dwa czworaki. Wieś ma w zasobach dwa boiska sportowe i plac zabaw. Nie ma sklepu spożywczego, ale funkcjonuje handel obwoźny zaspokajający podstawowe potrzeby mieszkańców. Kaźmierki to zaledwie kilka rozproszonych domostw - gospodarstw rolnych. Na terenie miejscowości Garby znajduje się firma Żwir-Pol wydobywająca i przewożąca żwir, remiza OSP, która ma w zasobie do dziś funkcjonujący jeden z najstarszych samochodów strażackich w Polsce z 1967 roku. Miejscem spotkań mieszkańców sołectwa jest Dom Kultury, z placem wykorzystywanym na spotkania integracyjne pod chmurką. W zasobach

sołectwa jest zabytkowy park krajobrazowy typu dworskiego, z kilkusetletnimi dębami. W sołectwie nie ma szkoły i przedszkola. Obie wsie są w 100% zwodociągowane, brak jest kanalizacji sanitarnej. Miejscowości są niezwykle urokliwie położone, otaczają je lasy, pola i łąki. Funkcjonuje tu niesformalizowana (bez osobowości prawnej) Grupa Odnowy Wsi. Garby korzystają z funduszu soleckiego i wsparcia gminy.

Z przeprowadzonej wizji w terenie sporządzono dokumentację fotograficzną (płyta CD).

Data: 09.07.2016r. .

Sporządziły: *Ewa Jankowiak, Mirosława Woźniak*

Architektura wsi Kaźmierki

Architektura wsi Garby

Firma Żwir-Pol Kopalnia Garby

Miejsce kultu

3. ANALIZA ZASOBÓW

Analiza zasobów służy uświadomieniu sobie co mamy i określeniu, jakie znaczenie mają te dobra dla dalszego rozwoju wsi. Wynikiem analizy zasobów jest spis dóbr materialnych i niematerialnych będących w posiadaniu społeczności lokalnej, które mogą być wykorzystane obecnie, bądź w przyszłości w realizacji przedsięwzięć odnowy wsi. Analiza zasobów przeprowadzona jest wg ujednoliconego schematu. Znaczenie każdego z zasobów podlega ocenie, która wykorzystywana jest w dalszych analizach.

ANALIZA ZASOBÓW – część I					
RODZAJ ZASOBU*		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			Małe	Duże	Wyróżniające
PRZYRODNICZY	walory krajobrazu, rzeźby terenu	Położenie między dwoma kanałami, tereny nizinne zalesione, pola, łąki		x	
	stan środowiska	Środowisko bez zanieczyszczeń		x	
	walory klimatu	Umiarkowany		x	
	walory szaty roślinnej	Pola, łąki, lasy mieszane		x	
	cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Zabytkowy park krajobrazowy			x
	świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Zwierzyna leśna, bocian, bobry		x	
	wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Kanał Moskawa i Miłosławka. Prywatne stawy pożwirowe		x	
	wody podziemne				
	Gleby	Klasa V-VI		x	

KULTUROWY	Kopaliny	żwirownie		x	
	walory geotechniczne				
	walory architektury	Park, strażnica ,dom kultury	x		
	walory przestrzeni wiejskiej publicznej	Park podworski z zabytkowym drzewostanem, miejsce do spotkań mieszkańców, plac zabaw			x
	walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Stawy pożwirowe, zabytkowe prywatne domy z I połowy XX wieku			x
	zabytki i pamiątki historyczne	Spichlerz (ruina), jeden z najstarszych działających wozów strażackich w Polce z 1967 roku, dom Kultury w zabytkowym budynku			x
	osobliwości kulturowe				
	miejsca, osoby i przedmioty kultu	Figura Matki Boskiej			x
	święta, odpusty, pielgrzymki	Mieszkańcy uczestniczą w świętach parafialnych w parafii Mądre		x	
	tradycje, obrzędy, gwara	Gwara używana na co dzień		x	
	legendy, podania i fakty historyczne				
	przekazy literackie				
	ważne postacie i przekazy historyczne				
	specyficzne nazwy				
	specyficzne potrawy				
	dawne zawody				
	zespoły artystyczne, twórcy				

ANALIZA ZASOBÓW – część II

RODZAJ ZASOBU		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			Małe	Duże	Wyróżniające
OBIEKTY I TERENY	działki pod zabudowę mieszkaniową	Prywatne po odrolnieniu	x		
	działki pod domy letniskowe				
	działki pod zakłady usługowe i przemysł	Prywatne po odrolnieniu	x		
	pustostany mieszkaniowe				
	pustostany poprzemysłowe				
	tradycyjne nieużytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	spichlerz	x		
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	plac publicznego spotkań, festynów	Park, boisko sportowe, plac zabaw		x	
	sale spotkań, świetlice, kluby	Strażnica, dom kultury		x	
	miejsca uprawiania sportu	Boisko sportowe, plac zabaw		x	
	miejsca rekreacji	Park, plac zabaw, dom kultury		x	
	ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	Oznakowany szlak turystyczny	x		
	Szkoły	Dzieci uczęszczają do szkoły w Sulęcinku, a także w Środzie Wlkp.		x	
	Przedszkola	Dzieci uczęszczają do przedszkola w Sulęcinku, a także w Środzie Wlkp.		x	
	Biblioteki	brak			
	placówki opieki społecznej				
	placówki służby zdrowia	Lekarz Rodzinny i przychodnie specjalistyczne w Środzie Wlkp.		x	

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	wodociąg, kanalizacja	Sołectwo zводociągowane brak kanalizacji		x	
	drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Drogi powiatowe asfaltowe, gminne częściowo utwardzone, sołectwo częściowo niedoświetlone		x	
	chodniki, parkingi, przystanki	Przystanek szkolny i odcinek chodnika	x		
	sieć telefoniczna i dostępność Internetu	Sieć telefoniczna i internetowa, brak sieci światłowodowej		x	
	telefon komórkowy	Dostępność 100% wszystkich operatorów komórkowych		x	
	inne	Prywatne po odróżnieniu	x		
ANALIZA ZASOBÓW – część III					
RODZAJ ZASOBU		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			Małe	Duże	Wyróżniające
GOSPODARKA, ROLNICTWO	miejsca pracy (gdzie, ile?)	Żwirownie około 30 osób Skup metali kolorowych 10 osób		x	
	znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty				
	Gastronomia				
	miejsca noclegowe				
	gospodarstwa rolne	12 gospodarstw rolnych		x	
	uprawy hodowle	Zboża, okopowe, bydło, trzoda chlewna		x	

	możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne				
	zasoby odnawialnych energii				
ŚRODKI FINANSOWE I POZYSKIWANIE FUNDUSZY	środki udostępniane przez gminę	Fundusz sołecki		x	
	środki wypracowywane				
MIESZKAŃCY (KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI)	autorytety i znane postacie we wsi	Tadeusz Stręk, Joanna Szczęsna		x	
	krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą				
	osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci				
	przedsiębiorcy, sponsorzy	Żwirownie Skup złomu		x	
	osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościami informatycznymi	Dostęp do Internetu 90%, Umiejętności informatyczne 65%		x	
	pracownicy nauki				
	związki i stowarzyszenia	Ochotnicza straż pożarna, Stowarzyszenie Najlepiej Razem		x	
	kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	Gazeta średzka Głos powiatu średzkiego	x		
	współpraca zagraniczna i krajowa	Z samorządem gminnym i powiatowym		x	

INFORMACJE DOSTĘPNE O WSI	publikatory, lokalna prasa	Gazeta Średzka, Głos Powiatu Średzkiego	x		
	książki, przewodniki	Dzieje Gminy Krzykosy		x	
	strony WWW				

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie badź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś).

Opracowanie: Ryszard Wilczyński

4. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (SWOT – skrót od angielskich słów odpowiadającym silnym i słabym stronom, szansom i zagrożeniom) służy przeanalizowaniu sytuacji obecnej, a także najbliższej przewidywalnej przyszłości pod kątem tego, czym dysponujemy, czego nam brakuje, co nam może pomóc, a czego powinniśmy starać się uniknąć – aby nam nie szkodziło. Wynikiem analizy jest zestawienie atutów (mocne strony), braków (słabe strony), szans i zagrożeń. Pomaga to planować działania, zaspokajać potrzeby, wypełniać braki w sposób realny, w oparciu o zasoby, wykorzystując szanse i kalkulując ryzyko zagrożeń lub eliminując je.

SILNE STRONY (atuty wewnętrzne)	SŁABE STRONY (słabości wewnętrzne)
1. Piękne położenie w dorzeczu Warty. J 2. Tereny nizinne zalesione, ciekawa flora i fauna. J 3. Zabytkowy park krajobrazowy, posiadający wiekowe drzewa. T 4. Dom Kultury. S 5. Prężnie działająca grupa odnowy wsi. T 6. OSP dająca poczucie bezpieczeństwa oraz uczestnicząca w uroczystościach. J 7. Kultywowanie obrzędów religijnych. T 8. Zabytkowy wóz strażacki. T 9. Grupa społeczników chętnie zaangażowanych w życie wsi. J 10. Ogrodzony plac zabaw. S 11. Coroczne zloty Garbusów. T 12. Organizacja corocznej integracyjnej zabawy wiejskiej. J 13. Fundusz sołecki przeznaczony na	1. Niewystarczająca ilość chodników. S 2. Brak ścieżek rowerowych. S 3. Brak linii podmiejskiej. J 4. Niewystarczające zaangażowanie nowych mieszkańców w życie sołectwa. J 5. Niewystarczająca infrastruktura drogowa dróg gminnych (nieutwardzone drogi). S 6. Brak siłowni zewnętrznej. S 7. Niewystarczająca oferta kulturalna wsi. J 8. Brak kanalizacji sanitarnej. S 9. Brak gazyfikacji wsi. S 10. Brak skateparku. S 11. Niedoposażone boisko sportowe. S 12. Brak sceny zewnętrznej do imprez plenerowych. S

rozwój wsi. B 14. Koło gospodyń wiejskich działające na terenie wsi. J 15. Kilkoro społeczników chętnie udzielających się dla sołectwa. J 16. Mieszkańcy wsi działają w istniejącym w gminie stowarzyszeniu „Najlepiej Razem.”J 17. Figurka Matki Bożej – jako miejsce kultu religijnego. T	13. Niewystarczająca infrastruktura okołodrogowa – niedoświetlone ulice w Garbach i Kaźmierkach. S 14. Brak przedszkola. S 15. Niska bonitacja gleb V – VI niesprzyjające uprawom. B 16. Niewystarczająco wyposażona świetlica wiejska. S 17. Niedoświetlony plac zabaw. S 18. Brak placu zabaw w Kaźmierkach.S 19. Wysypisko śmieci na terenie Kaźmerek wpływające negatywnie na środowisko. J
SZANSE (okazje zewnętrzne płynące z otoczenia)	ZAGROŻENIA (zagrożenie płynące z otoczenia)
1. Pożwirowe stawy umożliwiające w przyszłości agroturystykę. B 2. Współpraca z LGD – pozyskanie środków z funduszy unijnych. B 3. Dobra współpraca z gminą w zakresie zgłaszanych interpretacji. J 4. Wydana książka przez gminę „Dzieje gminy Krzykosy.” – szansa na promocję wsi. B 5. Program „Wielkopolska Odnowa Wsi” szansą na rozwój wsi. B 6. Gazety lokalne – szansa na promocję wsi. B 7. Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Kultury – szansą na zwiększenie oferty kulturalnej . J	1. Brak sieci światłowodowej, która przyciągnęłaby nowych mieszkańców, zwiększając atrakcyjność wsi. S 2. Skomplikowana procedura pozyskiwania środków. B 3. Zwiększone natężenie ruchu transportu ciężarowego do zwirowni powodujące duże ubytki w infrastrukturze drogowej. S 4. Zwiększony ruch na drodze powiatowej powoduje zagrożenie bezpieczeństwa dla pieszych i rowerzystów. J 5. Przejazdy kolejowe stwarzające zagrożenia dla ruchu drogowego. J

	6. Procedury unijne wymagające od gospodarstw rolnych szeregu kosztownych inwestycji celem spełnienia standardów. B 7. Zwierzyna leśna powodująca ubytki w uprawach. B 8. Szkodliwa działalność bobrów powodująca częste zalewanie upraw. B
--	---

5. ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO

Analiza potencjału rozwojowego ma na celu gruntowne przemyślenia nad charakterem i związkami przyczynowo-skutkowymi elementów wcześniej przeprowadzonych analiz. Ma ona pomóc znaleźć faktycznie najważniejsze cele ogólne, wspomagać równomierny, zrównoważony rozwój wsi, poprzez zastosowanie wszystkich sfer życia, które z nich były dotąd słabiej rozwijane, które wymagają szczególnej uwagi, na których można budować przyszłość wsi. Pomaga również doprecyzować sformułowania użyte we wcześniejszych analizach.

Kategorie analizy potencjału rozwojowego (4 sfery/aspekty życia):

- **Standard życia:** stanowią czynniki materialne, infrastruktura techniczna i społeczna w przestrzeni publicznej (ilość, dostępność i stan), np.: drogi, chodniki, parkingi, oświetlenie uliczne, wodociąg, kanalizacja, sieć telefoniczna, dostęp do Internetu, świetlica, dom kultury, boisko, plac zabaw dla dzieci, przedszkole, szkoła, biblioteka, placówki usługowe, wyposażenie oraz stan posesji i budynków
- **Jakość życia:** stanowią czynniki niematerialne – tworzą atmosferę między ludźmi np.: relacje sąsiedzkie, współpraca sąsiedzka, życzliwość, akceptacja postaw aktywnych, poczucie współuczestnictwa i współtworzenia, możliwość samorealizacji, oferta kulturalna, edukacyjna, wypoczynku i rekreacji oraz życia społecznego, poziom samoorganizacji społecznej, poczucie bezpieczeństwa, zagrożenia, dostępność komunikacyjna, zaopatrzenie w towary i usługi, stan środowiska, poziom wykształcenia.
- **Byt:** oznacza możliwości ekonomiczne mieszkańców, elementy wpływające na ich możliwości i źródła zarobkowania np.: rozstrzygnięcia planistyczne, wsparcie postaw przedsiębiorczych, zorganizowanie się przedsiębiorców i producentów rolnych, usługi i produkcja, produkty, możliwości pozyskiwania dochodu przez społeczność lokalną na cele publiczne, promocja.

- **Tożsamość wsi, wartości życia wiejskiego:** to jakość niemożliwa do uzyskania w dużym mieście, charakterystyczna dla małych społeczności tj.: kultura, tradycje, obyczaje, gwara, kultywowanie i rozwijanie poczucia wspólnoty, wzorce wychowawcze i więź międzypokoleniowa, uroczystości i rocznice, lokalny kult, pamięć o wybitnych mieszkańcach i wydarzeniach, lokalny, indywidualny styl osadnictwa i budownictwa, krajobraz kulturowy i przyrodniczy, charakterystyczne elementy architektury i urządzenia przestrzeni publicznej, lokalna kuchnia i potrawy.

Wynikiem analizy potencjału rozwojowego jest liczbowe określenie stosunku pozytywów (mocnych stron, zasobów i szans) do negatywów (słabych stron, braków, niedogodności i zagrożeń) w odniesieniu do każdego z czterech aspektów życia. Porównanie propozycji liczbowych ułatwia określenie, które ze sfer życia są świadomie rozwijane, a które traktowane „po macoszemu”, które sfery powinny ten rozwój wspierać.

Analiza potencjału rozwojowego wsi

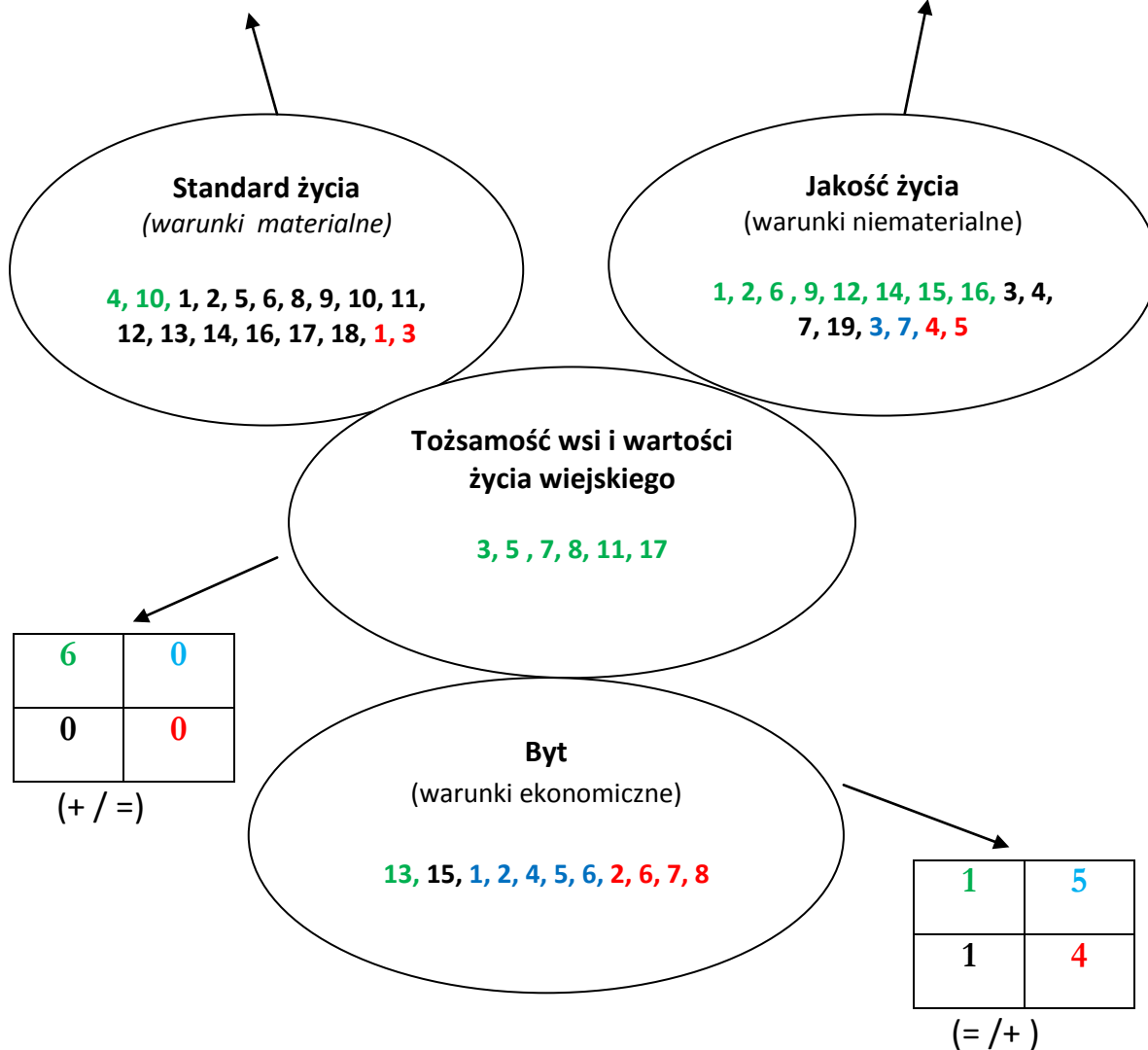
silne strony	szanse
słabe strony	zagrożenia

2	0
14	2

8	2
4	2

(- / -)

(+ / =)

Standard: Obszar generalnie na minus. Silne strony wraz z szansami do słabych stron i zagrożeń w stosunku (2/16). Analizując płaszczyznę z podziałem na obszar wewnętrzny i zewnętrzny ten drugi przedstawia się lepiej. Stosunek silnych stron do słabych ujemny (2/14), stosunek szans do zagrożeń (0/2). Największą bolączką mieszkańców sołectwa jest niewystarczająca infrastruktura tak techniczna jak i społeczno-kulturalna wymagająca uzupełnienia, doposażenia i modernizacji. Największym problemem w tym obszarze są fundusze, a szansą na rozwój tej płaszczyzny są środki zewnętrzne.

Jakość: Obszar całościowo na plus. Stosunek silnych stron wraz z szansami do słabych stron i zagrożeń 10/6. Wewnętrznie płaszczyzna jakości na plus w stosunku silnych do słabych 8/4. Zewnętrznie obszar obojętny, szanse do zagrożeń w stosunku 2/2. Zaleca się rozwój i zacieśnianie relacji sąsiedzkich, integrację i aktywizację. Rezultat ten osiągnie się włączając mieszkańców do czynnego udziału w przedsięwzięciach na rzecz społeczności lokalnej (rozwiniecie poczucia współtworzenia i współuczestnictwa). Pomocne w rozwijaniu tego obszaru byłoby niewątpliwie wzmocnienie płaszczyzny standardu, poprzez rozbudowę infrastruktury społeczno-kulturalnej.

Byt: Obszar generalnie na plus. Silne strony wraz z szansami przewyższają słabe strony z zagrożeniami w stosunku 6/5. W rozbiciu na płaszczyznę wewnętrzną i zewnętrzną ta druga przedstawia się lepiej. Wewnątrz silne strony do słabych obojętne w stosunku 1/1, zewnętrznie szanse do zagrożeń dodatnie 5/4. Mieszkańcy czują potrzebę poprawy warunków bytowych sołectwa, a szansy tej upatrują w środkach zewnętrznych i rozwoju przedsiębiorczości. Zaleca się dalsze wspieranie postaw przedsiębiorczych, pomoc w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych oraz promocję wsi.

Tożsamość: Obszar całościowo na plus- silne strony wraz z szansami do słabych i zagrożeń w stosunku 6/0. W rozbiciu na płaszczyznę wewnętrzną i zewnętrzną, ta pierwsza przedstawia się zdecydowanie lepiej. Silne do słabych w stosunku 6/0. Zewnętrznie obszar obojętny 0/0. Mieszkańcy mają poczucie przynależności i tożsamości, opartej głównie na dziedzictwie historycznym i kulturowym wsi, jej walorach przyrodniczych i specyficznych relacjach międzyludzkich. Zaleca się dalsze kultywowanie owego poczucia przynależności do wspólnoty.

6. **WIZJA WSI:** wyobrażenie stanu docelowego wsi, oddaje zbiorowe marzenia i oczekiwania co do przyszłości, jest realna, bazuje na atutach, nie abstrahuje od barier, wzmacnia czynniki wyróżniające wieś, zawiera dźwignię rozwojową.

Wieś znana - słynąca w kraju ze zlotów garbusów i przyjazna turystom. Mieszkańcy są otwarci i życzliwi. Rozwinięta infrastruktura techniczna, rekreacyjna i sportowa wpływa na zadowolenie mieszkańców. Bogata oferta kulturalna sprzyja integracji i zacieśnianiu więzi sąsiedzkich.

„Z nami Garbusami!”

7. PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI GARBY na OKRES 12 m-c

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycje projektu	Czy na stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje	Założenie stowarzyszenia	Założenie Stowarzyszenia Przyjaciół Garb	TAK	TAK	1+2+2=5	IV
Na czym mam najbardziej zależeć	Na doposażeniu obiektów i miejsc spotkań	Doposażenie placu wiejskiego	TAK	NIE	4+5+5=14	I
Co nam najbardziej przeszkadza?	Złe oznakowanie numeracji posesji	Numeracja domów w poszczególnych częściach miejscowości	TAK	NIE	5+4+4=13	II
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Organizacja 70-lecia OSP	Uroczystość 70-lecia OSP Garby	TAK	TAK	3+3+3=9	III
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Podniesienie poziomu estetyki wsi	Nasadenia kwiatów i krzewów	TAK	TAK	2+1+1=4	V
Na realizację jakiego projektu planujemy pozyskać środki zewnętrzne? Z jakich źródeł		Doposażenie placu wiejskiego z programu „Wielkopolska Odnova Wsi”				

8. PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ODNOWY WSI GARBY

Wizja wsi: **Z nami Garbusami!**

I. Plan rozwoju				II. Program rozwoju
1. CELE	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)		3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)	Projekty przedsięwzięcia jakie wykonamy
Co trzeba osiągnąć aby urzeczywistnić wizję naszej wsi?	ZASOBY których użyjemy	ATUTY silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY słabe strony jakie wyeliminujemy, zagrożenia jakich unikniemy	
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO				
1. Budowanie tożsamości wsi, poczucia wspólnoty, kultywowanie tradycji, odrestaurowanie miejsc kultu religijnego i oznakowanie	Piękne położenie w dorzeczu Warty. Kultywowanie obrzędów religijnych przez mieszkańców.	Zabytkowy park krajobrazowy. Reklama w lokalnych gazetach Prężnie działająca grupa odnowy wsi	Skomplikowana procedura pozyskiwania środków, niewystarczające zaangażowanie mieszkańców	1.1 Organizacja corocznego zlotu garbusów 1.2 Organizacja pielgrzymki soleckiej do Biechowa 1.3 Odrestaurowanie Figury Matki Bożej oraz zagospodarowanie terenu przy figurze

pomników przyrody	Figura Matki Boskiej, park z wiekowymi dębami, zabytkowy wóz strażacki			1.4 Oznakowanie wiekowych drzew w krajobrazowym parku oraz montaż tabliczek informacyjnych o gatunkach roślinności znajdującej się w parku 1.5 Rewitalizacja zabytkowego parku wraz z wytyczeniem ścieżek 1.6 Odnowienie zabytkowego wozu strażackiego z 1967r. 1.7 Festyn rodzinny „Z gwarą za pan brat” 1.8 Sołeckie Lanie Wody – śmigus dyngus na wesoło 1.9 Odrestaurowanie garbusa stojącego na wjeździe do miejscowości
B. STANDARD ŻYCIA				
1. Poprawa i rozwój infrastruktury okołodrogowej i technicznej wraz z	Aktywni mieszkańcy Istniejąca	Możliwość pozyskania środków z UE, teren pod budowę	Niewystarczające środki finansowe, Skomplikowana	1.1 Budowa chodników i ścieżek rowerowych na drodze powiatowej od przystanku autobusowego w kierunku

poprawą bezpieczeństwa	infrastruktura drogowa i okołodrogowa,	infrastruktury	procedura prawna w pozyskiwaniu środków zewnętrznych	miejsowości Mądre 1.2 Uzupełnienie oświetlenia ulicznego przy drogach powiatowych. 1.3 Utwardzenie dróg gminnych: - w centralnej części Garb od numeru posesji 11 do drogi powiatowej prowadzącej ze Środy Wielkopolskiej w kierunku Krzykos - z drogi powiatowej (kierunek Środa Wielkopolska do Krzykos) w Garbach w kierunku Murzynowa Leśnego, do przejazdu kolejowego 1.4 Poprawienie stanu drogi powiatowej od numeru posesji 19e w kierunku Mądrych 1.5 Budowa kanalizacji sanitarnej 1.6 Gazyfikacja wsi 1.7 Uzupełnienie oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej łączącej drogi powiatowe 1.8 Modernizacja hydroforni
------------------------	--	----------------	--	---

2. Poprawa infrastruktury społecznej, sportowej, kulturalnej i rekreacyjnej	Aktywni mieszkańcy Teren przygotowany pod budowę Fundusz sołecki	Prężnie działająca grupa odnowy wsi. Ogrodzony plac zabaw Program „Wielkopolska Odnova Wsi” Możliwość pozyskania środków z UE	Niewystarczające środki finansowe, Skomplikowana procedura prawna w pozyskiwaniu środków zewnętrznych	w miejscowości Garby 2.1. Doposażenie placu zabaw 2.2 Budowa siłowni zewnętrznej 2.3 Budowa skateparku 2.4 Budowa placu zabaw w Kaźmierkach 2.5 Budowa przedszkola.
C. JAKOŚĆ ŻYCIA				
1. Poprawa wizerunku i estetyki wsi i zwiększenie bezpieczeństwa	Aktywni mieszkańcy Fundusz sołecki, OSP,	Prężnie działająca grupa odnowy wsi. Możliwość pozyskania środków	Niewystarczające środki finansowe, Skomplikowana procedura prawna w pozyskiwaniu środków zewnętrznych	1.1 Uporządkowanie numeracji poprzez wprowadzenie ulic, oznakowanie dojazdów do posesji 1.2 Wspólne porządkowanie wsi - konkurs na najładniejszą posesję

2. Zwiększenie oferty kulturalnej, edukacyjnej rekreacyjno - sportowej	Aktywni mieszkańcy Wiejski plac Park krajobrazowy Dom Kultury, teren pożwirowy, świetlica wiejska, teren wiejskich spotkań, plac zabaw	zewnątrznych Współpraca z gminą i powiatem Zaangażowanie mieszkańców, nietuzinkowa flora i fauna, sponsorzy, współpraca z gminą i powiatem Współpraca z GOK z Krzykos, współpraca z sąsiednimi sołectwami	Niewystarczające środki zewnętrzne na realizację przedsięwzięć, niewystarczające zaangażowanie mieszkańców, niesprzyjająca pogoda, brak zainteresowania	1.3 Zakup roślin, krzewów oraz sprzętu do poprawy estetyki wsi 1.4 Dopuszczenie OSP w pełne umundurowanie bojowe, gabloty 1.5 Dopuszczenie wozu bojowego (pila spalinowa, motopompa) 2.1 Organizacja Dnia Dziecka, zabawa solecka, sylwestrowa 2.2 Wiejski grill 2.3 Organizacja dożynek (powiatowych, gminnych i soleckich) 2.4 Gwiazdkowe spotkanie z Mikołajem 2.5 Organizacja rajdów rowerowych 2.6 Organizacja rajdów 4X4 po terenach żwirowych 2.7 Soleckie potyczki sportowe
---	--	--	--	--

				2.8 Szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy 2.9 Szkolenie informatyczne dla mieszkańców 50+ 2.10 Szkolenia z rękodzielnictwa (haft, decupage, florystyczne, kulinarne itp.) 2.11 Półkolonie dla dzieci
D.BYT				
1.Promocja i rozwój wsi	mieszkańcy dysponujący wiedzą informatyczną, GOW	Walory przyrodnicze Współpraca z gminą, GOK i powiatem	Niewystarczające środki Niewystarczające zaangażowanie mieszkańców Brak światłowodów	1.1 Budowa i prowadzenie strony internetowej sołectwa www, FB 1.2 Montaż witacza (Garbusa) na drodze powiatowej w kierunku Krzykos 1.3 Zakup gadżetów reklamujących wieś : koszulki, smycze, długopisy itp. 1.4 Wydanie folderu promującego wieś

2. Poprawa warunków bytowych i bezpieczeństwa mieszkańców	Aktywni mieszkańcy, Rowy melioracyjne Dom Kultury, zbiorniki pożwirowe, las	Współpraca z nadleśnictwem, Grupa Odnowy Wsi	Niewystarczające środki finansowe Niewystarczające zaangażowanie mieszkańców	2.1 Ogrodzenie terenów leśnych 2.2 Szkolenia z zakresu pozyskiwania dodatkowego źródła dochodu 2.3 Renowacja rowów melioracyjnych oraz Moskawy i Miłosławki 2.4 Szkolenie z zakresu pozyskiwania środków zewnętrznych na rozwój małej przedsiębiorczości w tym agroturystyki 2.5 Utworzenie zbiorników wodnych z pożwirowisk i ich zarybienie
---	---	---	---	---

PLAN DŁUGOTERMINOWY zawiera opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 10 lat od dnia przyjęcia odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju wsi. Plan ten powinien obejmować i wykorzystywać atuty oraz zasoby wsi eliminując bariery zewnętrzne i wewnętrzne.

Analiza potencjału, analiza SWOT, wizja, plan długo i krótkoterminowy (elementy strategii) należy sukcesywnie - w miarę potrzeb aktualizować, uzupełniać i rozszerzać. Wszelkie zmiany dokonywane w analizach skutkują automatycznie koniecznością naniesienia zmian w pozostałych elementach strategii.

*Plan ten jest ambitny,
Trudny, my to wiemy.
Lecz my też ambitni,
Więc... zrealizujemy.
Małymi kroczkami
Tip topem do celu,
Bo takim sposobem
Dochodziło wielu.
Mamy chęć, to podstawa.
Wiemy jak i co.
I jak w tej piosence:
„Bo jak nie my, to kto?”*

**Podpisy przedstawicieli Grupy Odnowy Wsi – Garby
uczestniczących w przygotowaniu dokumentu:**

- 1. Mirosław Kozubski**
- 2. Justyna Bartkowiak**
- 3. Leszek Marciniak**

Podpis moderatorów odnowy wsi:

- 1. Jankowiak Ewa**
- 2. Mirosława Woźniak**

Załączniki:

- 1. Lista obecności na warsztatach sołeckich.**
- 2. Dokumentacja zdjęciowa z przeprowadzonej wizji terenowej oraz warsztatów sołeckich (płyta CD).**